

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, (jud. C. Babără)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, (jud. L. Bulgac, V. Buhnaci, V. Sîrbu)

DECIZIE

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

Examinând recursul declarat de către Gherghelaș Octavian, reprezentat de avocatul Melnic Eduard,

în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Gherghelaș Valentina împotriva lui Gherghelaș Octavian cu privire la încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor,

împotriva încheierii din 09 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel depusă de Gherghelaș Octavian împotriva hotărârii din 02 aprilie 1999 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 06 martie 1997, Gherghelaș Valentina a înaintat o cerere de chemare în judecată către Gherghelaș Octavian cu privire la încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 02 aprilie 1999, a fost admisă acțiunea și a fost încasată de la Gherghelaș Octavian Alexandru în folosul Gherghelaș Valentinei pensia alimentară în mărime de 1/4 din venituri pentru întreținerea copilului minor, lunar, până la majorat, începând cu 06 martie 1997.

A fost încasată de la Gherghelaș Octavian taxa de stat în folosul statului de 150 lei.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 30 iulie 2018, Gherghelaș Octavian, a declarat apel asupra hotărârii instanței de fond din 02 aprilie 1999, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 02 aprilie 1999, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. La fel,

Gherghelaș Octavian a solicitat repunerea în termen al apelului.

În motivarea cererii de repunere în termen a apelului, a indicat că cu dispozitivul hotărârii a luat cunoștință la 27 iulie 2018 în procesul executării silite a documentului executoriu, eliberat de executorul judecătoresc Marianciuc Evelina, dovada fiind cererea din 30 iulie 2018 adresată executorului judecătoresc Marianciuc Evelina, care, prin încheierea din 24 ianuarie 2006 a dispus intentarea procedurii de executare.

Prin încheierea din 09 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel depusă de Gherghelaș Octavian împotriva hotărârii 02 aprilie 1999 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

La 17 septembrie 2020, Gherghelaș Octavian, reprezentat de avocatul Melnic Eduard, a declarat recurs împotriva încheierii din 09 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului declarat a menționat că, examinarea cererii de repunere în termen a fost examinată în lipsa lui, fiind încălcat dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, or a solicitat prin cerere amânarea ședinței pe motiv întemeiat.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 09 septembrie 2020, iar recursul a fost declarat la 17 septembrie 2020, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Astfel, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Colegiul judiciar a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza Eriksson vs Suedia, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza Pönkä vs Estonia, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat

de Gherghelaș Octavian, reprezentat de avocatul Melnic Eduard, urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În conformitate cu art. 278³⁶ al Codului de procedură civilă (în redacția legii din 26 decembrie 1964, în vigoare la momentul emiterii hotărârii), termenul de apel este de 15 de zile de la comunicarea hotărârii dacă legea nu dispune altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului – data comunicării hotărârii.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) al Codului de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost pronunțat la 02 aprilie 1999.

La fel, este cert și faptul că, dispozitivul hotărârii a fost pronunțat în ședință publică, la care Gherghelaș Octavian, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, a fost prezent.

Recurentul Gherghelaș Octavian, a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, la 30 iulie 2018, adică peste 19 ani după pronunțare, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 278³⁶ al Codului de procedură civilă (în redacția legii din 26 decembrie 1964, în vigoare la momentul emiterii hotărârii). Or, din interpretarea corectă a prevederilor normei legale citate, este de înțeles că termenul de 15 zile pentru declararea apelului curge de la comunicării hotărârii.

Deși, recurentul a invocat precum că, a aflat de hotărârea contestată de la executorul judecătoresc în cadrul procedurii de executare, or nu a fost citat pentru ședința de judecată și nu a fost prezent la pronunțarea hotărârii, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, instanța de apel însă a respins această cerere ca neîntemeiată.

Așadar, alegațiile lui Gherghelaș Octavian referitoare la faptul că, declararea apelului peste 19 ani se datorează absenței la ședința de judecată în prima instanță, ceea ce în opinia lui îl îndreptățește de a solicita repunerea în termenul de atac, se

apreciază critic de către Colegiu, or este incontestabil faptul că recurentul a fost prezent la ședința din 02 aprilie 1999, în cadrul căreia a fost pronunțată public hotărârea în cauza ce-l vizează, iar termenul stabilit de lege pentru exercitarea căii de atac (apelul) se calculează exclusiv din momentul comunicării hotărârii.

După cum a fost reiterat supra, cunoscând despre o hotărâre defavorabilă lui, recurentul nu a livrat nici un argument plauzibil din care cauză a așteptat mai bine de 19 ani pentru a-și exercita dreptul de a contesta hotărârea.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, Gherghelaș Octavian urma să depună cererea de apel în conformitate cu exigențele legii în termenul stabilit de lege.

Cu privire la argumentul recurentului precum că i-au fost încălcate drepturile la un proces echitabil și la apărare prin faptul că ședința de examinare a cererii de repunere în termen a fost petrecută în lipsa lui, instanța de recurs îl apreciază, la fel, critic și îl consideră neîntemeiat.

Astfel, cererii de amânare a ședinței depusă de reprezentantul recurentului i-a fost dată o valență juridică, instanța de apel considerând posibilă examinarea cererii în lipsa părților, or Gherghelaș Octavian a prezentat desfășurat motivele pentru care a solicitat repunerea în termen și avea posibilitate reală de a le completa dacă era cazul, iar prezența lui în ședință nu a fost necesară.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz, soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 CEDO, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului, ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza Popov 2 vs. Moldova, hotărâre din 06 decembrie 2005, cauza Melnic vs. Moldova, hotărâre din 14 noiembrie 2006), Curtea a constatat că, prin neprezentarea motivelor de repunere în termenul de prescripție constituie o violare a art. 6 § 1.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

Concluzionând cele expuse, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii din 09 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii instanței de apel.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Se respinge recursul depus de Gherghelaș Octavian, reprezentat de avocatul Melnic Eduard.

Se menține încheierea din 09 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău emisă în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Gherghelaș Valentina împotriva lui Gherghelaș Octavian cu privire la încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru